

רבינו הנגל

ס:

תמיד נשחט פרק חמישי פסחים

מסורת הש"ס

פסח ששחטו אשמו וש"א אשמו. אומר ר"י דמיבעיא ליה אפי' לר"מ דסבר בעלמא תפוס לשון ראשון דילמא הכא פסול דלשמו דליתו ונהג בכל הזמנים לא חשיב למיחל והו' עקירה או דילמא אפי' אמר תפוס לשון ראשון אליבא דר"מ: למיבעיא אפילו בשלל לשמו ולשמו אלל לתי נקט לשמו ושלל לשמו משום דבעיא אפילו אליבא דר"מ: **בשאר ימות השנה**. היינו קודם שהגיע זמן הפסח כדפי' נקוטנרס ולכן צעי עקירה לפי שטעמא דלפסח כשיבא ובעולה שמעתא חשיב ליה דקאי לשמו אבל לאחר הפסח משמע לקמן (ד' סד.) דספיקא הו' דקאמרין ש"מ פסח נשאר ימות השנה צעי עקירה:

הבא נמי אתי שלא אשמו ובפי' מדי אשמו. וא"ת והא לשמו ושלל לשמו כשר לר"מ ולא אמרין אתי שלל לשמו ומפי' מדי לשמו ושלל לשמו גרידא פסול אע"ג דסתמא לשמו קאי ואור"י דהתם היינו טעמא דהכשר לשמו ונהג בכל הזמנים הליכן כי אמר לשמו אלל למיחל טפי ולא אתי שלל לשמו ומפי' ליה אלל הא פסול דלשמו אינו נוהג בכל הזמנים ולהכי לא מקשה ליה אלל מלאכוליו ושלל לאכוליו דלג שייך אלל בפסח גרידא: **סתמו** דהני אוכפיין קאי הני מימשבי כו'. הקשה ריב"א מנא לנו אי לא קאי להני אוכלין מ"מ סתמא לאכולין קאי או להני או לאחריי דסתמא לא למוליס או לוקינס קאי ואפי' שלל לאכוליו מפי' מלאכוליו ושלל לאכוליו נמי אמאי לא עקר לאכוליו דקאמר צרישא ואומר ר"י דנשחטת לאכוליו ושלל לאכוליו אינו כשר אלל על ידי אותם אוכלין ששחטו וחיטב עליהן וסתמיה לאו לאכולין (א) והרי כאלו לא קאי לאכוליו: וישנו

ג מנמינן ומושבין את ידיהם ממנו עד שישחטו איבעיא להו פסח שישחטו בשאר ימות השנה בשינוי בעלים מהו שינוי בעלים כשינוי קודש דמי ומכשיר ליה או לא אמר רב פפא אמריה לשמעתא קמיה דרבא הואיל ושינוי קודש פוסלו בזמנו ושינוי בעלים פוסלו בשחטו כשינוי קודש שפוסלו בזמנו ומכשירי לא **אם אמרת** בשינוי קודש שכן פסולו בגופו וישנו בארבע עבודות וישנו

אלל לאו בעבודה אהם. אף בעבודה אחת כשר וממני בין בעבודה אחת בין בשתי עבודות קאמר בעבודה אחת כגון שחיטה מכשר ליה דמשום מקאת אוכלין לא פסלי ובשתי עבודות כגון שחט לאכוליו חרק שלל לאכוליו אף על גב דכולה זריקה שלל לאכוליו כשר משום דלין מהשחט אוכלים בזריקה:

ומדסיפא. אף בעבודה אחת קאמר רישא נמי אף בעבודה אחת קאמר דלשמו ושלל לשמו פסול דאף בגמיר דכרוי אלס נתפס ורבי יוסי היא ולא ר' מאיר: **סיפא בעבודה אהם** רישא. אימא לך אי אף בעבודה אחת ורבי יוסי היא צבתי עבודות קאמר ולא בעבודה אחת ור"מ דאי בעבודה אחת כשר בשלל לשמו ושלל לשמו דתפוס לשון ראשון: **פסח נשאר ימות השנה**. כגון שפסירשו קודם לכן ימים וקיימא לן דכשר לשלמים צפירקין דלקמן (ד' ע.) ואם שחטו לפסח פסול דלאו זמניה ולי גסם שלמים שחטו כשר והיכא דשחטו לשמו ושלל לשמו מהו: **אמריסא** לשמעטא. למילף מדין צינן אב דפסול: **אין מוליאו מדי שלל לשמו**. לתפוס לשון אחרון לבדו ולהכשיר הגשחט שלל לשמו ולשמו: **אף שלל לשמו כו' אין מוליאו מדי לשמו**. לתפוס לשון אחרון ולהכשירו: **שכן נוסב**. פסולו בכל הזמנים או לפסול לגמרי בפסח וסתמא או לפסול מעלות לצעלים שלל חודש צבאר זמנים דלמנין (נבסח ד' ג.) כל הזמנים שזנחם שלל לשמן כשרין לזרוק ולהקטיר אימורים ולאכול בשמן ולא עלו לצעלים לשם חובה חוק מפתח ומטאת שפסולין לגמרי אלמא נוהג בכל הזמנים הלכן לא אתי לשמו ומפי' לה מדייה לגמרי: **פאמר**. בפסול דלשמו שאינו נוהג אלל בפסח צבאר ימות השנה ויזין דקיל אתי שלל לשמו ומפי' ליה מדייה: **מהיכא דלא אמר**. דאף על גב דהיכא דלא אמר צרישא לשמו ואמר שלל לשמו כשר היכא דאמר פסול: **דבא שלל לאכוליו פסול**. ואף על גב דסתמיה ומפי' ליה מסתמיה ובי אמר צרישא לאכוליו והדר שלל לאכוליו לא אתי שלל לאכוליו ומפי' ליה מדי לאכוליו וכשר: **פכי השפא**. ומי דמי סתמא דלאכוליו לקתמא דלשמו דמליפניה מהדדי

התם סתמא דלשמו אלל טובא דכל כמה דלא חיעקר ליה שם פסח מיעיה סתמא לשמו קאי ליה מסתמיה הלכן כי אמר לשמו צרישא נמי יליף מיעיה דאתי שלל לשמו ומפי' ליה מדייה דלא שאי לן בין היכא דאמר מהיכא דלא אמר אלל לאכוליו מי אלל סתמא דיעיה דסתמא ליקו להני אוכלין הא אי צעי ממשכו הני מיעיה ומוכרין אותו לצבורה אחרת: **דחנן נמינן עליו ומושכין ידיהן ממנו עד שיספט**. הבא למוות עליו ימנה והרואה למשוך ידיו ממנו שכבר נמנה עליו מושך הלכן לא אלל סתמא דלאכוליו ואף על גב דאתי מהשחט שלל לאכוליו ומפקא ליה מסתמא ופסול ליה שאני לן היכא דאמר לאכוליו צרישא מהיכא דלא אמר דהתם טעמא משום דלא אלל סתמיה הוא וזיכא למימר איממשכו להו קמאי ואימנו עליה חולה חוקן ואישחטו כוליה שלל לאכוליו וכי אמר לאכוליו ושלל לאכוליו הו' להו מקאת אוכלין ולא פסלי: **ה"ג פסח ששחטו בשאר ימות השנה בשינוי בעלים פסול ו"ג לשמו**. שחטו סתם צדיני בעלים. של ראובן היה ושחטו לשם שמעון אבל לא עקר שם פסח ממנו: **כשינוי קודש**. שלל לשמו: **שינוי בעלים פסול**. בפסח בזמנו לגמרי וכן צחטאת ובשאר זמנים מוטען מלעולות לשם חובה וכל תורת שינוי קודש עליהן כשמעתא קמייתא דזמנים (ד' ג.): **פסולו בגופו**. שמהשחטו על עצמו של קרנן: **וישנו בארבע עבודות**. שחט או קיבל דמו (או זריק או הלך) שלל לשמו פסול דככל ארבע עבודות דס' זמנים (ז' א) שחטתו מנא פסח וזמנתו לשם פסח ושאר עבודות מוטעית פסח (נדכרס טו) זיכור כל עשימייה לשם פסח: וישנו

אלא ודאי בעבודה אחת ומדסיפא כו' ובישא דרב פפא לא איפשטא. פי' סוכי מערבין כדנרטינן בחתלת שבתות בניין מירוח נענים. אימור ששחטו לה לר"י כפסוק בחלוק מי שמעת ליה. ובמשתה בחתלת נענים החוק כשלל בין הזוג כשלל הפסח כשכיר כו'. איכתיא לה פסח כשאר ימות השנה לשם פסח ולשם שלמים מהו. מי פסח שלל לשמו מפק ליה מדי לשמו ומכשיר ליה או לא. ספורט בחתלת שחיטת קריש כי שלל לשמו בכל הזמנים פסול כשר עלו לבעלים לשם חובה ולשם פסח. ופסח בשאר ימות השנה שלל לשמו כשר ולשמו פסול. זה בנייה. ופסח ליה רבא מינה דאתי שלל לשמו מפי' ליה מדי לשמו וכשר ודיק ליה הכי דקאמר ימות השנה הוא בסתמא לשמו קאי וכי פסח בשאר ימות השנה שלל לשמו נדחה לשמו וכו'. כך אפי' שחטו כשני פסח בשלל לשמו ופסח כשני לשמו בא שלל לשמו ודאמו ומנא הובח כשר. ואקשי' עליה דרבא דהא סתמא לאכולין קאי ואי פסח שלל לאכוליו בלבד פסול אמאי נימא כאלו לאכוליו ושלל לאכוליו שחטו והיה כשר. ודחה רבא ואמר לא דמי כשילמם פסח בין שהקריש לשם פסח ודאי נקבע לשם פסח והסמי שם פסח עליו ואי אפשר לו לשנות מקדשו. אבל הני אוכלין מוכרין בביק ביה אי מטיב הני ואחו אחרניא ונדחו קמאי לגמרי בעונא דאתי פסח ופסח ליבא למיטרי הכי ולפיכך שאני. איכתיא לה פסח ששחטו בשינוי בעלים בשאר ימות השנה כגון שחטו פסח לה לרובין ושחטו לשם שמעון. מי נחשב זה אחו שינוי בעלים כשינוי קודש. כגון שחטו פסח וישינה אוהו ושחטו לשם שלמים וכשר או לא. ומשטיין שינוי קודש פוסל בזמנו. פי' כיווד. ורטינן בשחיטת קריש אישכחן שינוי קודש שינוי בעלים כגון לן. אמר רב פנחס אמר קרא ובשר זבח תורת שלמים. פי' כישם טאם שחט הפסח לשם שלמים פסול. והו' שינוי קודש הפוסל בזמנו. כן אם שחט פסח ראובן בזמנו לשם שמעון פסול. כגון שינוי קודש שפוסלו בזמנו כשינוי קודש פסול. כן שינוי בעלים כשינוי קודש פסול. וכן שינוי קודש שכן נפסל בשמו. כי היה שמו פסח ונחטת לשם שלמים. נמצא כי נשחטת ונעשה שינוי בגופו בובח עצמו. עוד נהג שינוי קודש בארבע עבודות בשחיטה או בקבלה או בחילכה או בזריקה. ככל אחת מאלו נפסל. לאוקרי שינוי בעלים דאינו נפסל אלא בשחיטה בלבד. דחנן נמינן ומושכין ידיהן ממנו עד שישחטו אבל אם נשחטו לשם בעלים אף על פי שזרוק לשם אחר כשר.

א) היי השמא כ"ג. ב) לקמן פ"ג וימא תע: ג) ושלל ממנו נטיין כה. ד) א) ושלל דף ד. ה) וזו הלך או זרק כך יתקן להיות ויזין מה ששחטו החיטב פ"ק כ' דחולין מ"ז ד"ה שהשחטתי וכו' דחוק למלך כפי"ט וכו"כ דהתם.

הגהות הב"ח

(ב) תיב"ד ד"ה קמנו וכו' לא אלל אוכלין קאי וכו'.

מוסף רש"י

נגמין ומשבין את ידיהם ממנו. נמנין על הפסח מי שזרע לעשות. ומשך ידו ממש מי שרואה למשך ידו (יוחא טס) מי שזיה נמנה וירואה למשך ולהטות על אחר. מושך ידו היינו (ג' טו) עד שישחט. אלל לאחר שחטתו לא נמנין ולא נמשכין למיכר ואל ששעט הית'. אם כלו להטעם ולהשחט ממנו. מהיות מהו. כחיותו על סה יתמשכו (נחמ).

בשחיטה בלבד. דחנן נמינן ומושכין ידיהן ממנו עד שישחטו אבל אם נשחטו לשם בעלים אף על פי שזרוק לשם אחר כשר.